हरितक्रांतीचे प्रणेते स्वर्गीय वसंतराव नाईक यांच्या जन्मशताब्दी वर्ष पुर्ती निमित्त राष्ट्रीय कृषि प्रदर्शन २०१३, नागपूर
(कृषि वसंतोत्सव)

शेती विकासाच्या बाबतीत महाराष्ट्र हे देशामध्ये अग्रेसर राज्य आहे.त्याचप्रमाणे फळबाग लागवडीतसुध्दा अग्रगण्य आहे. कोकणचा हापुस अंाबा, नागपुरची संत्री,जळगावची केळी, सोलापूरचे डाळींब,नाशिक व सांगलीची द्राक्ष या फळपीकामध्ये देश पातळीवर राज्य प्रथम क्रमांकावर आहे.

राज्यामध्ये एकुण नऊ कृषी हवामान विभागाचा समावेश होतो.त्यामुळे प्रत्येक विभागात जमीन,हवामान व पर्जन्य यामध्ये विविधता आढळुन येते.महाराष्ट्र शासन शेतीला प्राधान्य देऊन नेहमीच शेतीच्या हिताच्या विविध योजना स्थानिक गरजेनुसार राबवत आहे.यामध्ये प्रामुख्याने राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान,राष्ट्रीय कृषी विकास योजना,राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान,कोरडवाहु तंत्रज्ञान अभियान, महात्मा फुले जल व भुमी संधारण अभियान इ. योजनांचा अंतर्भाव आहे.

गेल्या दोन वर्षापासुन कृषी व पणन विभागाने एकत्र काम करण्याचा निर्णय घेतल्यामुळे राज्यातील शेतकर्यांनना शेतमाल उत्पादनाबरोबर विक्री व्यवस्थापनाशी संागड घालणे सुलभ होत आहे.या सर्व उपक्रमाच्या माध्यमातुन सन २०१३१४ मध्ये १० टक्के कृषी विकास दराचे उद्दीष्ट साध्य करण्यासाठी काटेकोरपणे नियोजन करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे माजी मुख्यमंत्री स्वर्गीय वसंवतराव नाईक यांनी सामाजिक व राजकीय कार्या बरोबर शेतीच्या जिज्ञासेपोटी शेतीत अनेक सुधारणा घडवून आणल्या. त्यांनी शेती आणि शेतकऱ्यांना प्रश्न, समस्या यांना सर्वाधिक प्राधान्य दिले. राज्यात मोठया प्रमाणात घेतल्या जाणाया कापुस, ज्वारी, भात या पिकांची खरेदी एकाधिकार पदधतीने करण्याचा निर्णय घेतला आणि त्याची अंमलबजावणीही केली. दुधाबाबत परावलंबी असलेल्या राज्याला त्यांनी दुध उत्पादनात अग्रेसर केले. संकरित गायी खरेदी करुन दुग्ध उत्पादन वाढविण्यासाठी शेतकऱ्यांना बॅकांच्या माध्यमातुन कर्जपुरवठा करण्याची व्यवस्था केली.

आज देशभरात राबविली जाणारी आणि गोरगरीबांच्या, गरजूुच्या हाताला निश्चितपणे काम देणारी आणि लोकप्रिय ठरलेली रोजगार हमी योजना त्यांच्या काळात सुरु झाली. त्यांच्या काळात या योजनेतुून असंख्य विहीरी व तलाव खोदले. शेतकऱ्यांना आधुनिक तंत्रज्ञान आणि पिक पदधतीची माहिती मिळावी यासाठी राज्यात चार कृषि विद्यापीठंाची स्थापना केली.

केंद्र व राज्य शासनाच्या पुढाकाराने राष्ट्रीय स्तरावर कृषी प्रदर्शनाचे आयोजन नागपुर येथे ऑक्टोबर/ नोव्हेंबर २०१३ मध्ये प्रस्तावित करण्यात आलले आहे.नागपूर हे ठिकाण देशाच्या मध्यवर्ती असुन वाहतूक व दळवळणाच्या ष्टीने सोईचे आहे.त्यामुळे याचा लाभ महाराष्ट्र व महाराष्ट्राशी संलग्न असणार्या राज्यातील शेतकर्यांेना होणार आहे.या विभागात जमीन अतिशय सुपिक असुन पर्जन्यमान चांगले असल्याने शेती व्यवसायाच्या विकासास मोठा वाव आहे. सदर प्रदर्शनामध्ये मुख्यत(कोरडवाहु शेतीचा विकास करण्याच्या ष्टीने शेती व शेतीपुरक व्यवसाय मुख्यत दुग्धव्यवसाय,रेशीम उद्योग ,कुक्कुटपालन, मत्स्यव्यवसाय सोबतच कोरडवाहु शेतीसाठी उपयुक्त यांत्रिकीकरण,शेतमाल प्रक्रीया व मुल्यवर्धन विक्री व्यवस्थापन विविध पिकाचे/कृषीसंलग्न व्यवसायाशी संबंधित शेतकरी समुह/गट व त्यांचे संघाद्वारे करण्यावर विशेष भर देण्यात येणार आहे.

प्रदर्शनाची संकल्पना (Theme)

१. कोरडवाहू क्षेत्रासाठी एकात्मिक शेती पध्दती
२. कोरडवाहू क्षेत्रासाठी सिंचन व्यवस्थापन आणि कृषि यांत्रिकीकरण
३. कृषि क्षेत्राच्या विकासासाठी महिलांचा व तरुणांचा सहभाग
४. कृषि उत्पादन व पणन व्यवस्थापन
५. कृषि मालाच्या निर्यातीसाठी मुल्यवर्धित साखळी निर्मिती

प्रदर्शनासाठी उपलब्ध स्थळ व क्षेत्र

कस्तुरचंद पार्क, रिजर्व बँक चौक, नागपूर१

क्षेत्रफळ – ५० एकर

प्रदर्शनाचा केंद्रशासनाकडून प्रस्तावित कालावधी

५ ते ६ दिवस (आक्टोबर/नोव्हेंबर २०१३)

प्रदर्शनाची वैशिष्टये

1. कृषि – दुग्ध उद्योग महिला बचत गट चळवळीचा समावेश असलेले राष्ट्रीय स्तरावरील भव्य कृषि प्रदर्शन
2. शासन शेतकरी महिला व संशोधक यांना समान व्यासपीठावर आणणेकरिता केलेला प्रामाणिक प्रयत्न
3. उपलब्ध ज्ञान – तंत्रज्ञान संशोधन – यशोगाथा शेतकयांना प्रत्यक्ष अनुभवणेकरिता सुवर्ण संधी
4. व्यवसाय, विपणनाकरिता उपलब्ध संधीची आकर्षक मांडणी
5. आधुनिक ज्ञान तंत्रज्ञान आधारीत उद्योग, संस्था सोबत चर्चेची प्रत्यक्ष संधी
6. चर्चासत्र व कार्यशाळाव्दारे उद्योजक, संशोधक, शेतकरी, कृषि अधिकारी व प्रशासन यांचा एकाच व्यासपीठावर सुसंवाद
7. पशु प्रदर्शन
8. कृषि व कृषि संलग्न क्षेत्रांचा सहभाग पशु संवर्धन, दुग्धविकास, मत्स्य संवर्धन, रेशिमउद्योग, मधुमक्षिका पालन इ.
9. प्रक्रिया उद्योग, पतपुरवठा इ. क्षेत्रांचा सहभाग

ज्या राज्यातील शेतकरी प्रदर्शनास भेट देणार आहेत. अशी प्रमुख राज्ये

1. महाराष्ट्र
2. छत्तीसगढ
3. मध्यप्रदेश
4. आंध्रप्रदेश
5. कर्नाटक
6. गुजरात
7. गोवा

खालील प्रमुख क्षेत्रांचा/बाबींचा प्रदर्शनामध्ये सहभाग अपेक्षीत आहे.

1	बियाणे	१५.	पाणलोट व्यवस्थापन
२	खते	१६.	करार पध्दतीची शेती
३	औषधे	१७.	मत्स्यपालन
४.	कृषि यांत्रिकीकरण व औजारे	१८.	दुग्धव्यवसाय
५.	कृषि पणन	१९.	कुक्कुटपालन
६.	आयात निर्यात सेवा	२०.	रेशिम उद्योग
७.	सिंचन	२१.	कृषि जैव तंत्रज्ञान
८.	कृषि पत पुरवठा	२२.	अपारंपारीक उर्जा
९.	ग्रीन हाऊस/शेडनेट हाऊस	२३.	अन्न प्रक्रिया उद्योग
१०.	फलोत्पादन	२४.	माहिती तंत्रज्ञान
११.	फुलशेती	२५.	नर्सरी/टिश्यु कल्चर
१२.	शितगृह	२६.	कृषि साहित्य
१३.	जैविक शेती	२७.	प्रशिक्षण व कौशल्य विकास
१४.	औषधी व सुगंधी वनस्पती	२८	शेतकर्यांच्यायशोगाथा

-

<u>प्रदर्शनात सहभागी करुन घ्यावयाच्या सभांव्य सार्वजनिक व खाजगी संस्था -</u>

1. कृषि व पणन विभाग
2. ग्रामविकास विभाग
3. सहकार विभाग
4. फलोत्पादन विभाग
5. पशुसंवर्धन व दुग्धव्यवसाय विकास विभाग
6. महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जिल्हा अहमनगर.
7. डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ,अकोला
8. मराठवाडा कृषी विद्यापीठ ,परभणी
9. डॉ.बाळासाहेब सांवत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली , जि रत्नागिरी
10. महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ, नागपुर
11. राष्ट्रीय फलोत्पादन मंडळ, नवी दिल्ली.
12. राष्ट्रीय लिंबू वर्गीय फळ संशोधन केंद्र, नागपुर
13. राष्ट्रीय डाळींब संशोधन केंद्र, सोलापुर.

14. राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
15. राष्ट्रीय कांदा व लसुन संशोधन संचालनालय, राजगुरुनगर, पुणे
16. राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान
17. महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ,पुणे
18. महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ,
19. महाराष्ट्र राज्य कृषी पणन मंडळ,पुणे
20. महाराष्ट्र राज्य लघुउद्योग विकास महामंडळ,
21. महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी मंडळ, पुणे
22. फेडरेशन ऑफ इंडियन चेबंर्स ऑफ कामर्स ॲणन्ड्इंडस्ट्रीज(FICCI) /कॉन्फेडरेशन ऑफ इंडियन इंडस्ट्रीज (CII)
23. मराठा चेंबर्स ऑफ कॉमर्स,इंडस्ट्रीज ॲपन्डॲग्रीकल्चर (MCCIA)
24. राष्ट्रीय कृषि व ग्रामीण विकास बॅंक(NABARD)

प्रदर्शनातील प्रमुख बाबी

1. **मोकळया जागेवरील स्टॉल**
   - यांत्रिकीकरण ट्रॅक्टर, ट्रॅक्टरचलित औजारे, स्पेअर्स, पावर टिलर ब्रश कटर, थ्रेशर, रोटाव्हेटर इ.
   - पॉलीहाऊस, ग्रीनहाऊस, शेडनेट हाऊस
   - ठिबक सिंचन, तुषार सिंचन
   - पशुपालन, शेळीपालन, ससेपालन, इमूपालन इ.
   - मत्स्यव्यवसाय
   - रेशिम उद्योग
   - नर्सरी / रोपवाटीका

2. **बंदीस्त जागेवरील स्टॉल**
   - बियाणे
   - खते
   - किटकनाशके

- उतीसंवर्धन
- प्रक्रिया पदार्थ
- विपणन
- कर्ज / पतपुरवठा
- कृषि साहित्य
- फळे / भाजीपाला नमुने

3. प्रात्यक्षिके

- प्रात्यक्षिके प्रामुख्याने नागपूर शहरातील राष्ट्रीय संशोधन केंद्रे – कापूस संशोधन केंद्र, लिंबू वर्गीय फळ पिके संशोधन केंद्र तसेच कृषि विज्ञान केंद्र, कृषि महाविद्यालय प्रक्षेत्र आदी ठिकाणी आयोजीत करण्यात येतील.
- पिक प्रात्यक्षिके तृणधान्य, कडधान्य, गळीतधान्य, भाजीपाला, फुले
- तंत्रज्ञान प्रात्यक्षिके

4. परिसंवाद व चर्चासत्र

- प्रत्येक दिवशी वेगवेगळया विषयावर व संकल्पनेवर आधारीत परिसंवाद व चर्चासत्र संबंधित विषयातील संस्थेमार्फत शहरातील विविध ठिकाणी आयोजीत करण्यात येतील

5. शेतकरी / किसान गोष्टी

6. शेतक-यांच्या यशोगाथा

Department of Agriculture
Government of Maharashtra

Commissionarate of Agriculture,

Expression of Interest (EOI) forengaging of Event Manager for organizing National Agriculture Fair- cum- Exhibition at Nagpur

1. **Introduction:**
   Government of India and Government of Maharashtra are jointly organizing National level Agriculture Fair- cum- Exhibition at Nagpur in November- December- 2013. Exhibition will focus on showcasing strengths and progress achieved by Maharashtra state in various sectors like Agriculture, Horticulture, Animal Husbandry, Dairy, Fisheries, Sericulture etc. The exhibition will also focus on processing and marketing and value addition along with production and post harvest. It is expected that more than 1 lakh visitors from Maharashtra and adjoining states like Madhya Pradesh, Chhatsgarha, Andhra Pradesh, Gujarat, Karnataka and Goa will visit the exhibition and thus benefit from the exhibition.

2. **Purpose of EOI:**
   The purpose of this EOI is to provide interested firms with the necessary information to enable them to prepare and submit their responses for the services as event manager to the 'Department of Agriculture' in conformity with the TOR.

3. **Submission of Proposal:**
   The interested agency shall submit their proposal in prescribed format along with the concept of Agriculture exhibition and required documents within a given period

4. **Summary Schedule:**

Name of the assignment	OrganizingNational level Agriculture Fair- cum- Exhibition for 5 days at Nagpur in November-December 2013
Name of the client	Department of Agriculture, Government of Maharashtra, Pune
Last Date and time of Submission of proposal	05/09/2013 upto 17.00 hrs
EOI to be sent to:	Joint Director of Agriculture (Extn-2), Commissionerate of Agriculture, Sakhar Sankul, Shivajinagar, Pune 411005.
Time and date of opening proposal	06/09/2013, at 15.00 hrs
Place of opening proposal	Commissionerate of Agriculture, Sakhar Sankul, Shivajinagar, Pune 411005.
Authority to be contacted for further details	Joint Director of Agriculture (Extn-2), Commissionerate of Agriculture, Sakhar Sankul, Shivajinagar, Pune 411005.

5. Eligibility Criteria:

5.1 The Event management firm should be in the business of organizing significant State / National level events and should have at least a minimum experience of five years in the field.

5.2 The firm's annual turnover in the last three years should not be less than Rs. 50.00 lakh (Rs Fifty lakhs) per year.

5.3 The firm should not have been black listed by any Central Govt./State Govt./ PSU.

5.4 Previous experience of organizing an International/ national exhibition in any state/ country would be desirable.

5.5 The firm must have experience of organising an Agricultural exhibition at state/ national level.

5.6 The firm should have adequate experienced/ skilled manpower in the field of organising exhibition.

5.7 The firm should have sound technical and financial background to undertake such an event of national/ international importance.

5.8 The intended firm who fulfills all the above qualifying criteria will only be allowed to participate in the bid. The decision of Commissioner Agriculture, Pune will be final and binding on all the participants.

5.9 The EOI is likely to be rejected in the absence of the documents required and the Commissioner Agriculture, Govt. of Maharashtra reserves rights to accept or reject the requirement of any documents for evaluation the pre- qualification of the Bidder.

6. Instructions to the Bidders:

6.1 Submission of the proposal in response to EOI: This notice to invite EOI is advertised through select Newspapers and is also posted on website of Department of Agriculture, Govt. of Maharashtra (www.mahaagri.gov.in), to give wide publicity and invite a large number of eligible "Bidders" who have the capability to undertake such services, for their participation in the process of Expression of Interest.

6.2 Last date and method of submission of the proposal: The "Bidder (s)" shall properly fill and seal the envelope through which proposal is being submitted indicating the address of the "Joint Director of Agriculture (Extn-2), Commissionerate of Agriculture, Sakhar Sankul, Shivajinagar, Pune 411005" thereupon super scribing "Proposal for engagement of Event Manager for organising National level Agriculture Fair-cum Exhibition at Nagpur". The envelope so sealedshould be sent by registered post or delivered in person, so as to reach within given time and date.

6.3 The responsibility for ensuring that the applications are delivered in time vests with the "Bidders".

6.4 "Commissioner, Agriculture" may, at its discretion, extend the deadline for the submission of application, in which case, all rights and obligations of the "Commissioner, Agriculture" and Bidder(s) previously subject to the deadline will thereafter be subjected to the deadline as extended.

6.5 Any application received by the "Commissioner, Agriculture" after the deadline for submission as prescribed by the "Commissioner, Agriculture", shall be rejected by the "Commissioner, Agriculture".

6.6 The application(s) and material(s) submitted by the Bidder(s) in response to this EOI will become the property of the "Commissioner, Agriculture".

6.7 The "Commissioner, Agriculture" shall neither be responsible nor pay any expenses or losses which may be incurred by the "Bidder(s)" in the preparation and submission of their application.

6.8 The application submitted by "Bidders" shall be treated as private and confidential documents, whether or not the "Commissioner, Agriculture" accepts an application.

7. **Facilities to be extended by the "Commissioner, Agriculture"to the "Bidder(s)":** The "Commissionerate of Agriculture" shall share the requisite information/data pertaining to Exhibition, available with the Department of Agriculture, Govt. of Maharashtra with the "Bidder(s)" for the purpose of submitting application in response to EOI.

8. **Period for organising the Exhibition:**

The period for organising exhibition is 5 days; however successful bidder will have to make necessary arrangements well in advancefor successful organisation of the Exhibition.

9. **Documents to be submitted in support of Eligibility and Qualification:**

The firm is required to furnish the following documents along with the EOI

9.1 Firm Profile details.

i. About the Firm
ii. Its Set-up (addresses, facilities, contact no. and other information)
iii. When it was established (With Proof)
iv. Details of TIN Number and PAN Card particulars for theOrganization
v. List of clients with full address, mail and telephone numbers
vi. Range of services provided/able to provide in relation to thesubject of the EOI with detailed specifications for each.
vii. Infrastructural facilities available on a permanent basis proven byownership records with assessed value as of now.
viii. It is mandatory for firms that fulfill all given below terms at the time of Registration with Commissioner of the Agriculture.
    a. The intended of firms must have sufficient manpower.
    b. The intended Firm must have technical staff.
    c. The intended Firm must furnish sales tax (Tax application inconcern Countries) clearance certificate from concern authorities.
    d. The intended firm must have their depots/office in the state and must be registered with commercial tax departments.

9.2 List of important clients in India or abroad.

9.3 List of important State/National level events organized.

9.4 Proof of such association.

9.5 Certificate of organizing Agriculture exhibition.

9.6 Annual Reports for last three years.

9.7 Income Tax Clearance certificate for last three years.

10. **Evaluation of proposal:**

10.1 The 'Department of Agriculture' shall consider proposals for EOI only from those bidders whose

offers have been found to fulfill all requirements laid down in this request for EOI.

10.2 The bidders may also be asked to give presentations/ technical demonstration to enable the ‘Department of Agriculture’ to evaluate their offer.

10.3 The evaluations of the bid should be done by a committee which may seek clarifications from bidders and the bidders shall clarify such aspects.

10.4 Proposals fulfilling partial requirements would be summarily rejected.

10.5 This request for Expression of Interest is not an offer by the ‘Department of Agriculture’, but an invitation to receive response from eligible interested bidders for Event Management of National Agriculture Fair- cum- Exhibition.

10.6 No contractual obligation whatsoever shall arise from the EOI process unless and until formal contract is signed and executed by the ‘Department of Agriculture’ with the bidders. This document should be read in its entirety.

11. Details about the Firm

11.1 ORGANISATIONAL PROFILE

a. Name of the concerned person.
b. Name and Designation of contact person.
c. Postal Address of the Organization (with PIN CODE)
d. Physical Address, if different from postal address (with PIN CODE)
e. Telephone with STD Code
f. FAX No. with STD Code
g. Mobile no. of contact person.
h. E-mail Address of contact person.

FORMAT FOR SUBMISSION OF PROPOSAL FOR
EXPRESSION OFINTEREST FOR
ENGAGEMENT OF EVENT MANAGER FOR ORGANISING
NATIONAL FAIR- CUM EXHIBITION

1 Name of agency/ firm/ individual:
2 Headquarter
3 Addresses for Correspondence:
4 Date & country of incorporation (enclose copy of relevant document)
5 Past experience of the firm:-
   A. No. of years in having experience in organising an exhibition:
   B. No. of years' experience in organising exhibition in Agriculture and allied sector:
6 Professional strength:-
   6.1 No of full time professional engaged:
   6.2 Location of offices in other part of India:
7 Annual Financial strength:
   1. Turnover for last 3 years (Rs. in crore) (enclose audited financial statement):
   2. Project completion certificates for projects completed during last 10 years to be attached in support of experience

.

Authorized Signatory